

PRENUMERATA

Miesięcznie we Lwowie
3 zł. 30 gr., kwartalnie
9 zł. 40 gr., z dostawą
do domu i w całej Pol-
sce z przesyłką poczt.
3 zł. 60 gr., kwartalnie
10 zł. 20 gr., za granicą
miesięcznie 5 zł. 50 gr.,
kwartalnie 15 zł. 50 gr.

CENA NUMERU

15 gr.

Na dworcach kolejow.
17 gr.

Kraków
Bibl. Jagiellońska

LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

CENY OGŁOSZEŃ:
Za wiersz milimetry
Zwyczajny za tekstem 10 gr.
Nadstawy i nekrologia 30 gr.
Na pierwszej kolumnie 50 gr.
Przed kroniką i w rubryce
„Repertuar” 40 gr. Po kro-
nice i komunikatach 35 gr.
Dział ekonomiczny 40 gr.
Drobne ogłoszenia za każdy
wiersz 6 gr. Kupno i sprze-
daż 8 gr. Matrymonialne
12 gr. Poszukujący pracy
4 gr. Na kolumnie tekstowej
paski i inseraty po 35 gr.
W przewodniku informacyj-
no-reklamowym po 15 gr.
(najmniejsze 1 zł. 50 gr.).
Ogłoszenia zamiejscowe 25%
drożej, zagraniczne o 50%
drożej.

Redakcja: ul. Ossolińskich 1, 15. Administracja: ul. Chorażczyzna 1, 26 — Telef. redakc. 19. — Konto czekowe P. K. O. 140.561.

Nowi abonenci, którzy opłacą styczniową prenumeratę na „Kurjera Lwowskiego”, otrzymają pismo **bezpłatnie** do końca m. grudnia.

Miesięczna prenumerata „Kurjera Lwowskiego” z dostawą lub przesyłką . . . 3.60 zł.

Mies. prenumerata „Kurjera Lwowsk.” wraz z „Ilustracją” z dostawą lub przesyłką 5.00 zł.

Dzisiejszy numer
zawiera:

Leninizm i Trockizm. (Artykuł wstępny).
Rewolucja w Maroku zaniepokoiła Europę.
Senat wskrzesza p. Miklaszewskiego.
Nie Chrystianja lecz Oslo.
Wielka operetka z małą carową.
Nowożytna Arjańna.
Przez szkło powiększające. „Pies antysemita”.

REWOLUCJA W ALBANII ROZSZERZA SIĘ.
Skutari zajęte.

Białogród, 16 grudnia. Położenie rządu Fan-
noli stało się krytycznie na skutek szybkiego roz-
szerzania się ruchu rewolucyjnego w Albanii. Po-
zatem powstało drugie ognisko ruchu powstań-
czego z b. prezesem Rady min. Achmetem Zogu
na czele. Obejmuje on niemal wszystkie szczepy
Albanii północnej. Oddziały rządowe poniosły
szereg porażek.

Według doniesień z Białogrodu, mieli po-
wstańcy zająć Skutari i znajdują się w drodze na
Tiranę. (Pat.)

Kino
LEW

Fantom

Największe arcydzieło obe-
cnej doby w 10 akt. według
powieści G Hauptmanna.

Premjer Grabski stawia kwestję zaufania.

Komisja sejmowa uchwaliła jednomiesięczne prowizorium. Rząd domaga się
dwumiesięcznego.

Warszawa, 12 grudnia. Tel. wł. (Wł. D.)
Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji bu-
dżetowej zapadła uchwała, by rządowi udzielić
tylko jednomiesięcznego prowizorium budżetowe-
go. Rząd domagał się prowizorium trzymiesię-
cznego. — W związku z tą uchwałą, przedsta-
wiciel rządu oświadczył, że rząd uchwałą powyższą

traktuje jako formalną i dlatego nie wyciągnie kon-
sekwencji. — W jakiś czas po tej uchwale przy-
był do Sejmu prem. Grabski i oświadczył w ko-
misji, że jeżeli komisja nie przyzna rządowi pro-
wizorium budżetowego na okres dwumiesięczny,
to rząd postawi kwestję zaufania.

—OXO—

FERJE ŚWIĄTECZNE OD 22 GRUDNIA DO
7 STYCZNIA.

Warszawa, 16 grudnia. Z powodu przypadają-
cych w r. 1925 dni świątecznych 4-go i 6-go
stycznia. ferje świąteczne Bożego Narodzenia wy-

jątkowo w roku szkolnym 1924/25 trwać będą od
22 grudnia do 7 stycznia włącznie. (Zawieszenie
zajęć w dniu 20 grudnia po lekcjach i podjęcie na-
uki 8-go stycznia). (Pat.)

—X—

DROBNE OGŁOSZENIA.

NAUKA I WYCHOWANIE.

Kursa maturalna „Wiedza”, pod osobistym kier-
ownictwem prof. B. Butrymowicza, Kraków, Studencka
14. przygotowują do matury i poszczególnych klas wstęp-
nych wszystkich typów gimnazjalnych i do seminarjal-
nych. Jedynie kursa w Krakowie, na których udzielają
lekcji wyłącznie fachowi profesorowie szkół średnich i
semin. nauczycielskiego. Analogiczne kursa pisemne, za
pomocą świeżo, przez fachowych profesorów opracowa-
nych skryptów, wskazówek i programów nauki. Biblio-
teka do dyspozycji uczniów. Spis grona profesorów do
przejrzenia w sekretariacie. 8506

Kurs tańców nowoczesnych rozpoczynam 17. bm.
W najkrótszym czasie najdokładniej wyuczęm No-
wicki Pańska 16. 8738

Znana powszechnie firma „Jolanda” we Lwowie Sta-
szica 8., otwiera koncesjonowane przez Minis. W. R.
i O.P. trzymiesięczne Kursy kroju i szycia sukien dam-
skich z dniem 1. stycznia 1925. Wpisy przyjmuje do
15. stycznia 1925. 8751

MATRYMONIALNE.

Dobrze sytuowany kawaler lat 35. zaraz ożeni się
z panną lub wdową do lat 40 posag wymagany dla
rozszerzenia posiadającego dobrze rentującego przed-
siębiorstwa, łaskawe zgłoszenia do p. Wajtz Wronow-
ska 5. Lwów. 8744

KUPNO I SPRZEDAŻ.

B. Jankowski. Skład broni i Pracownia Ruszni-
kar ka we Lwowie, ul. Czarnie-
kiego 2. 8099

Młyńskie maszyny, Kamienie, Turbiny, Motory,
Tokarnie, Heblarki, Wiertarki, Gąry, Piły,
Gazę, Pasy, Gurty, Transmisje, Wagi, Pompy, Armature,
Narzędzia na dogodnie spłaty poleca 8737
„PILOT”
Tarnopolu i Podwojewódzkich Techni-
czna porada bezpłatnie. 8737

Na SEZON ZIMOWY! Firma L. HABER, ulica
Łyczakowska 22. poleca wszelkie roboty w za-
kres męskiego krawiectwa wchodzące, według najnow-
szych wzorów angielskich i francuskich z własnego
i dostarczonego materiału. P. T. Urzędnikom itp. dogo-
dne warunki. Wykonanie solidne. Ceny przystępne. 8426

Futra, skóry i konfekcję futrzaną każdego rodzaju
sprzedaje najtaniej. Baczes i Grüss Lwów Legjo-
nów 19. 8461

Bajecznie tanio! Wózki, kołyski, łóżka dla dzieci,
wszelkie wyroby koszykarskie, olbrzymi wybór po-
leca fabryka A. Koniewicz, Lwów, Batorego 14. 8251

Feliks Książkiewicz wyrób i skład naczyń kuchennych
Lwów Kętrzyńskiego 8. (firma istniejąca od r. 1888)
poleca wszelkie naczynia kuchenne jakoteż wanny, na-
siadówki, balje, baniaki umywalnie i inne po cenach
najtańszych. 8682

Ogórki kiszzone od 100 sztuk w górę korniszony od
2 kg. w górę z dostawą do domu, dostarcza po
cenach przystępnych Spółdzielnia „Dzierżawcy” Lwów,
Staszica 8. 8715

Nadzwyczajna okazja! Sklep narożnikowy wyłącznie
z towarami nadającymi się na każdą branżę w cen-
trum miasta Poznania, sprzedam chrześcijaninowi. Re-
flektaanci w posiadaniu 25 tysięcy gotówki, zechcą ła-
skawe oferty nadesłać pod „Narożnik 12,825” do „Re-
klamy Polskiej”, Poznań, Aleje Marcinowskiego 6. 8723

Okazjna sprzedaż. Dwa łóżka z wkładami spręży-
nowymi za 188 zł. Uniwersum pas Mikolascha 8730

Fortepian „Schweighofera” okazja za 1200 zł. oraz
inne fortepiany i pianina po znacznie niższej cenie
sprzedam lecz za gotówkę. Kopernika 26. parter oficyny.
Skleni rski. 8743

POSADY I PRACE.

Destylator kierownik fabryki zmieni posadę. Posiada
własne recepty, specjalista nalewek. Zgłoszenie:
Chmielnik z Kielecka Brzozowski. 8747

Winiarz specjalista win owocowych i winogronowych
poszukuje posady samodzielnego kierownika. Po-
siada wyższe zawodowe wykształcenie. Zgłoszenie:
Chmielnik z Kielecka A. Brzozowski. 8746

Agronom „Dublańczyk” z dwudziestoletnią praktyką,
A poszukuje posadę zarządcy dobr. Lwów Obertyńska
8. Wolański. 8697

Służbę doborową wszelkiej kategorii, domową, dwor-
ską, restauracyjną, poleca Biuro Pracy Rynek 29. 8740

MIESZKANIA.

Dwa pokoje słoneczne z komfortem odstąpię do ordy-
nacji popołudniowej dla lekarza internisty lub den-
tysty. Wiadomość w Admin. „Kurjera”. 8712

Współpracownik „Kurjera Lwów.” poszukuje mie-
szkania. Pokój umeblowany, z osobnym wejściem.
Zgłoszenia do admin. „Kurj. Lwowsk.” pod „Współ-
pracownik”. 8729

Zaraz do wynajęcia, pokój duży jasny, elektryka, bez
mebli. Zgłoszenia pod „Zaraz” do Admin. „Kurjera
Lw.” 3742

Leninizm i trockizm.

W chwili, kiedy nad niebem komunistycznym zjawia się słońce uznania ze strony najwybitniejszych mocarstw w Europie, gwiazda bolszewicka poczyniła pękać. Trzy splecione trójkąty domagają się rozvodu. Jeden trójkąt — to leninizm, drugi — trockizm a trzeci — to śmierć.

Problem, będący obecnie na ustach komunizmu, wyłonił się wówczas, kiedy wyszło drukiem dzieło Trockiego p. t. „Rok 1917”. W dziele tem Trocki poddał ostrej krytyce taktykę najwybitniejszych działaczy komunistycznych a więc: Zinowiewa i Kamieniewa. Nawet osoba Lenina wypadła w „R. 1917” jak postać niezdeterminowana, ładna zwycięstw, ale nie rozumiejąca znaczenia momentu. Gdyby nie energia Trockiego, rewolucja komunistyczna byłaby do dziś leżała jeszcze w powłokach. To samo niezrozumienie momentu cechuje także obecną politykę Sowietów. Podczas, gdy dawniej należało działać, nie wchodzić w kompromisy, to dziś właśnie należy wejść przedostawiciele wszystkich partii socjalistycznych, w przeciwnym razie siły podziemne rozsądzą cały system sowiecki nieuchronnie. Nową sowiecką „burżuazję” i inteligencję trzeba „przesiać”, zbliżyć bardziej do zachodu i uczynić z niej lepsze do utrwalenia całości.

Te poglądy Trockiego nie oznaczały nic innego, jak tylko silne pchnięcie całego prądu na prawo, czyli poprostu kompromis na rzecz socjalistycznej prawicy.

Książka Trockiego dotknęła nie tylko osobie dotychczasowych komunistycznych proroków, ale wywołała w całej partii głęboki ferment. Sprawa ta była omawiana na 13 kongresie komunistycznym w maju 1923, ale wpływy Kamieniewa, Zinowiewa, Stalina były zbyt jeszcze silne. Przegląsowano Trockiego, książkę wykleto, znieszczone, ale sam problem nie został załatwiony. Dwie tezy, trockizm czy leninizm, nie przestały wpływać przy każdej sposobności. Trocki tymczasem czując swój wpływ na masy i uważając armię za swoje dziecko, dalej snuł plany na złość Zinowiewowi i Kamieniewowi.

W ten sposób spór o tezy zaczął się o drugą kwestię, kwestię siły osobistych ambicji. Lenin iści mieli zbyt wielkiego smoka, by przystąpić od razu do odcięcia głowy. Powoli, lecz konsekwentnie, podrywano grunt pod Trockim, aż przed kilku dniami dowiedziała się Europa, że Trocki

Senat wskrzesza p. Miklaszewskiego.

Warszawa, 16 grudnia. (Tel. wł.) Na senackiej komisji skarbowo-budżetowej sen. Bolt (Z. L. N.) wniósł o przywrócenie sumy 100 zł., skreślonej przez Sejm z budżetu ministerstwa W. R. O. P. (Wyrażenie votum nieufności p. Miklaszewskiemu). Komisja przyjęła ten wniosek. Jak wiadomo, dymisja p. Miklaszewskiego została już podpisana przez prezydenta Rzplitej w dniu 11 b. m. — a premier odbywa narady z kandydatami do teki ministerjalnej. — Panowie bardzo czcigodni se-

natorowie z pod znaku ósemki, — bowiem do tego towarzystwa należy wnioskodawca — nie jesteście Waszą winą, iż wybrano Was w senatory, ale dajcie już spokój p. Miklaszewskiemu. Zamianujcie go członkiem honorowym i referentem oświatowym Z. L. N., lecz nie sprzeciwiajcie się wolności społeczeństwa, Sejmu i rządu, wyrażonej dobitnie i rozstrzygająco. — Bowiem takie wystąpienia są rzeczywiście bardzo niepoważne.

Sejm rozsądza winę p. Kucharskiego.

Warszawa, 16 grudnia. Posiedzenie Sejmu.

P. Raczkowski referował konwencję arbitrażową między Polską a Austrią, zawartą na 3 lata. Ustawę przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Następnie przystąpiono do sprawy wniosku w sprawie pociągnięcia do odpowiedzialności b. ministra Kucharskiego. Sprawozdawca p. Moraczewski stwierdza, że komisja wybrana dla sprawy popularnie zwanej żyrardowską, spełniła swe zadanie namyślnie. Prace jej tylko w bardzo niewielu punktach skłoniły do cofnięcia motywów wniosku, natomiast w wielu innych punktach utrwaliły jej przekonanie o słuszności wniosku. Sprawozdawca przypomina, że po objęciu w zarząd państwa zakładów żyrardowskich, rząd wyasygnował w okresie półtorarocznym na odbudowę i restaurowanie fabryki przeszło 47 milionów

marek, co wynosi 490 tysięcy dolarów, czyli 2.600.000 zł.

Referent stawia wniosek, oskarżający przed Trybunałem stanu b. ministra Kucharskiego zato, że przez swoje działanie w czasie i w zakresie swego urzędowania, z własnej winy wyrządził skarbowi państwa szkodę 2.137.684 franków szwajcarskich.

P. Anusz (Z. P. S. L.) oświadcza, że Sejm, który w tej sprawie nie zajmie właściwego stanowiska i pokryje wszystko swoim autorytetem, wykopie grób dla swojej powagi. Na wniosek p. Rudzińskiego (Z. P. S. L.) odroczone 157 głosami lewicy przeciw 147 głosom prawicy dalszą dyskusję nad tą sprawą do następnego posiedzenia, które odbędzie się jutro, o godz. 10 rano. (Pat.)

przestał być komisarzem wojskowym i członkiem rady partii komunistycznej. Lecz i tu Trocki okazał się chytrym: poddał się dyscyplinie partyjnej, usunął się na Krym, leninistom jednak zostawił wetknięty sztylet i czeka spokojnie, co dalej będzie.

Przewidywania jego nie były płonne, bo już teraz okazuje się, że usunięcie Trockiego z armii wywołuje nie tylko bunt w szeregach sowieckich, ale co gorsze, demonstracje uliczne przeciw leninistom.

Trocki zbyt silnie był zrośnięty z całym ustrojem komunistycznym, by dziś można było jednym pociągnięciem pióra powiedzieć: „Trocki — to kontrewolucjonista, sympatyk burżuazji, wróg Lenina”.

Walka między leninizmem a trockizmem nabiera tem większego znaczenia, gdy się zważy, że trwałość całego ustroju komunistycznego opiera się na kilku tegich w swoim znaczeniu indywidualnościach. Rewolucja jest tak długo silna, jak długo masy wierzą w siłę i nieomyślność swo-

ich trybunów. Tymczasem między trybunami powstała walka nie tylko o tezy, ale i o wpływy. Kamień filozoficzny komunizmu pękł, powstała szczyrba, której zakleić nie można, gdyż rewolucja jest procesem, a nie tezą, jej naturalne ujęcie znajduje się u brzegu kompromisu, jej celem jest ustalenie możliwej formy życia społecznego a nie wieczne rozpruwanie wewnętrzności.

Sowiety zaplatają się we własne koła. Stan ten jest początkiem śmiertelnej choroby, która może potrwać długo. Wpatrzona w swoje zyski i procenty Europa, nie zdaje sobie może sprawy z tego, co się dzieje. Niech się nie spodziewa szybkiego pęknięcia wrzodu i oczyszczenia atmosfery świata. Mądra polityka mogłaby tu wiele zdziałać, ale na to trzeba użyć wpływu nie jednego mocarstwa.

Do tego jednak nie dojdzie, gdyż ci, którzy trzęsą łosami świata, nie patrzą na Rosję, z punktu widzenia sociologicznego, lecz materialistycznego. I dlatego mogą się jeszcze kilka razy pomylić i poparzyć.

J. Kardasz.

Wydawnictwo Zakładu Nar. im. Ossolińskich przy pracy.

Niema chyba w Polsce nikogo, kto by nie zdawał sobie sprawy, jak ważną rolę w dziejach umysłowości naszej odegrał w ciągu ostatnich stu lat Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Jego cenne przebogate zbiory biblioteczne i muzealne, jedne z największych na ziemiach polskich, były żywym ogniskiem skupiającem w sobie niezliczone elementy naszej pracy naukowej i umysłowej w ogóle. Z biblioteki Zakładu, z jego skarbu rękopiśmiennych, korzystali polscy pracownicy nauki wszelkich możliwych dziedzin, tutaj miało swą kolebkę nie jedno wybitne dzieło, które wstąpiło imię polskie wśród swych i obcych. Kuratorium Zakładu stało jednak zawsze na stanowisku, że zadaniem tego Instytutu Narodowego jest nie tylko skupiać ludzi i usiłowania kulturalne przy sobie, ale także promieniować na zewnątrz, nieść zdrowe ziarno oświaty i kultury duchowej w jak najszersze sfery społeczeństwa. Tak przekazywał niezapomniany fundator Ossoliński, tego wymagał od wszystkich późniejszych włodarzy Zakładu.

Ta myśl płodna urzeczywistniona została w ruchu wydawniczym, jaki rozwijał Zakład Narodowy im. Ossolińskich przez całe dziesięć lat, z rozmaitem nasileniem, zależnie od warunków, w jakich znajdowało się życie umysłowe tej dzielnicy. W okresie zaborczym trzonem tego

ruchu było przede wszystkim „Wydawnictwo książek szkolnych”, mające potężny wpływ na krzewienie się oświaty polskiej w naszej dzielnicy. Obok tego wydawano od czasu do czasu i dzieła inne, naukowe.

Lata wojenne, kiedy to polskość na kresach musiała się skupiać i czynić jak największe wysiłki, — przyniosły wielkie przeobrażenie wydawnictwa w Instytut o szerokim zakresie działalności i różnorodnych gałęziach pracy. Jak wydawnictwo Ossolineum spełniało i spełnia swoje szczytne zadanie, o tem świadczy bogaty katalog jego publikacji. Techniczna strona Wydawnictwa ugruntowana jest na urządzeniach prawdziwie nowoczesnych; Zakład posiada dwie własne drukarnie z 26 tłoczniami najnowszego systemu, własną ogromną introligatornię, a biura wydawnicze i zakłady techniczne mieszczą się w trzech własnych budynkach, zatrudniając około 200 pracowników.

Jakież przedstawia się jednak sam plan? Dział pod łączników obejmuje przede wszystkim ogromną gałąź szkolnictwa powszechnego, nadto może się poszczycić szeregiem podręczników dla szkół średnich i wyższych, książek pomocniczych i metodycznych, z tego zakresu przygotowuje się na najbliższy sezon wiele nowych wydawnictw, ściśle dostosowanych do programów ministerjalnych, opartych na gruntownych studiach badaczy naukowych i doświadczonych pedagogów. Z rzeczy będących w druku, wystarczy tu wymienić drugi tom pomnikowej Gramatyki polskiej prof. Łosia, obejmujący „Słowotwórstwo”

oraz prof. Kutrzeby „Źródła prawa polskiego” w dwu tomach. Z książek wykraczających poza szkołę wykazuje katalog szereg poważnych prac z zakresu historii polskiej, historii literatury, kultury, sztuki i szkolnictwa, z zakresu kulturalnej i beletrystyki i t. d. Wśród autorów widnieją nazwiska pierwszorzędne, uczonych takich, jak Brückner, Balzer, Bujak, Buchnański, Chlebowski, Chrzanowski, Kallenbach, Kleiner, Korzon, Kubala, Pigoń, Piniński, Ptaśnik, Wojciechowski i inni. Chlubą Wydawnictwa Ossolineum jest nieustająca niemal publikacja dzieł Sienkiewicza: Trylogii, Krzyżaków, W pustyni i w puszczy i pism zapomnianych. W przygotowaniu znajduje się monumentalna edycja krytyczna dzieł Słowackiego pod naczelną redakcją prof. Kleinera w 16-tu tomach, z których cztery tomy ukażą się przed świętami. Wtedy znajdzie się również na półkach księgarskich III-cie wydanie świetnej monografii prof. Kleinera o Słowackim.

Znana jest „Biblioteka klasyków polskich Ossolineum”, do której przybywa obecnie krytyczna edycja Marji Malczewskiego przez prof. Brücknera. Z prac poświęconych Sienkiewiczowi wydzie niebawem „Słownik rzeczowy i geograficzny do Trylogii” prof. Strycharskiego oraz Skarbiec myśli i powiedzeń Sienkiewicza przygotowany przez prof. Wł. Kucharskiego. W druku znajduje się pośmiertne dzieło śp. Konst. Wojciechowskiego: „Wiek oświecenia w Polsce”, znakomita synteza tej ciekawej epoki.

Równocześnie rozpoczyna Ossolineum z r. 1925. dwa książkowe wydawnictwa periodyczne

Niepotrzebne ujadanie.

Wiadomość o wstąpieniu p. Thugutta do gabinetu w okresie dokonanej ostatnio rekonstrukcji, przyjęta z zadowoleniem nie tylko partyjnie, nieuprzedzona opinia publiczna, ale nawet ci z obozu „narodowego”, dla których interes państwa ma większe znaczenie, aniżeli taktyczne względy partyjne. Ba! prawica nawet oficjalnie popierała p. Thugutta, w okresie przygotowywania ustaw kresowych, a nawet godziła się na jego wstąpienie do rządu, co prawda w towarzystwie p. Stan. Grabskiego, ale niemniej z lekkim sercem przyłmowała projekt ofiarowania p. Thuguttowi tekstu ministra spraw zagranicznych, którą to dziedzinę uważa endecja za swą wyłączną domenę. Prasa narodowa podnosiła wtedy — zgodnie zresztą z prawdą — wysokie kwalifikacje byłego lidera „Wyzwolenia” na męża stanu; tem łatwiej jej to przyszło, że miała sposobność równą a nawet większą porcją komplementów obdarzać równocześnie p. Stan. Grabskiego. Kombinacja jednak Thugutt - Stan. Grabski do skutku nie doszła; pierwszy w celach kuryacyjnych wyjechał zagranicę, drugi przygotowywał projekt konkordatu.

Ale zaszły niebawem wypadki, które w sposób dotkliwy przypomniły rządowi i społeczeństwu o palącym, niezadowolonym zagadnieniu kresowym i wtedy z konieczności rzeczy, narzuciła się rządowi osoba p. Thugutta. Dokonana ostatnio rekonstrukcja gabinetu odbyła się pod wpływem tej konieczności. Trudno było o osobę godniejszą.

Niemylm zgrzytem w tym jednolitym nastroju są ujadania — trudno bowiem to inaczej określić — A. Świętochowskiego w „Gazecie Warszawskiej”, który osobę wicepremiera wziął za cel swego złośliwego, lecz nie bardzo gruntownego pióra. Czego bo p. Świętochowski Thuguttowi nie zarzuca. Do najcięższych zarzutów, stawianych wicepremierowi przez tego publicystę, należy między innymi to, że p. Thugutt wyzyskuje swe stanowisko urzędowe, jeździ po kresach, że brał udział w pracach zmierzających do większego poszanowania czci osobistej i zapobiegania wyuzdanemu szkalowaniu dobrej sławy ludzi, biorących udział w życiu publicznym. To zwłaszcza najbardziej drażni p. Świętochowskiego. Uważa on, że ustawa nie jest w stanie zabezpieczyć ochrony czci osobistej, gdyż dopóki istnieje cham w społeczeństwie, tak długo istnieć on musi w prasie. Wypisawszy taką napuszoną sentencję, jest przekonany, że sprawę tem jednym sformułowaniem załatwił; nie przypuszcza bowiem, że cham nie musi istnieć w prasie, choć dobrze mu się powodzić może w innej „branży”. Wymiatanie chamów ze społeczeństwa powinno się odbywać kolejno i że w pierwszym rzędzie należałoby zeń oczyścić prasę a przedewszystkiem prasę endecką, od naczelnego organu poczynawszy. Wtedy proces „odchamiania” społeczeństwa zostanie przyspieszony i pomyślnie sfinalizowany.

tj. Bibliotekę orientalistyczną i Bibliotekę wychowania fizycznego i sportu. Pierwsza redagowana przez Polskie Towarzystwo Orientalistyczne obejmuje prace popularno naukowe o Wschodzie dalekim i bliskim, przekłady i podróże. Jako pierwszy tom ukaże się „Turcja współczesna” prof. Kowalskiego z Krakowa. Szereg tomików Biblioteki sportowej jest już w przygotowaniu, poruszając tematy dla każdego sportowca polskiego niezmierniej wagi. W związku ze sportem wydanie również nie awem piękna. Wspaniałe ilustrowana książka dr. Polakiewicza: „Igrzyska olimpijskie w Paryżu 1924 r.” Na ukończeniu znajduje się praca dyr. Ludwika Bernackiego „O teatrze i dramacie za Staniława Augusta”, owoc wieloletnich badań tego uczonego. Na ukończeniu jest również praca dr. Bideckiego „Literatura mieszczańska w Polsce XVII. w.” do której przylączy się później wydawnictwo interesujących tekstów tej literatury, takich, jak Sowizdrzały polskie, Bacchica, pieśni, tańce i radwany. Literatura rybałtowsko-kleza itd.

To tylko wiązanka nie planów i projektów, ale rzeczy będących w przygotowaniu lub pod prasą. Poza tem plany wydawnicze idą znacznie dalej, a społeczeństwo nasze żyć może tylko wtedy, aby ta skrzętna, obywatelska praca kreowała Instytucji Wydawniczej przyniosła plan jak najbardziej bogatszy. Życzenie to jest tem gorętsze, że wszelkie dochody z Wydawnictwa obracane są, jak wiadomo, na doniosłe cele kulturalno narodowe, bo na podtrzymanie i dalszy rozwój Biblioteki i zbiorów Ossolineum. S. J. K.

Rewolucja w Marokko zaniepokoiła Europę.

Paryż, 16 grudnia. Dzienniki śledzą z zainteresowaniem wypadki w Marokko hiszpańskim, uważając, że cwentualne echo tych wypadków w Tangerze mogłoby nadać całej sprawie charakter międzynarodowy. Prasa zauważa, że Francja nie ma bynajmniej zamiaru ryzykować wyprawy przeciw szczepowi Riff, lecz musi bacznie śledzić wypadki, aby utrzymać porządek i spokój na własnych obszarach. (Pat.)

Paryż, 16 grudnia. Położenie Hiszpanów w Marokku staje się coraz trudniejsze. Siły powstałe z szerepu Akazar zyskują na rozmiarach. Odwrót Hiszpanów odbywa się wśród wielkich trudności. Połączenie między Ceutą a Tetuanem jest przerwane, tak na lądzie jak i na morzu. Szczep Akazar rozporządza 10—12 tysiącami kombatanów. Rząd irancuski pozostaje za pośrednictwem swego ambasadora w Madrycie w stałym kontakcie z dyrektoriatem hiszpańskim. (Pat.)

KANDYDAT NA MIN. OŚWIATY.

Warszawa, 12 grudnia. Tel. wł. (Wł. D.) Prem. Grabski przyjął dziś b. min. oświaty i prezesa ministrów p. Ponikowskiego. Konferencję tę łączy z pogłoskami o mającem nastąpić objęciu stanowiska min. oświaty.

O NAJWYŻSZĄ WŁADZĘ W WOJSKU.

Warszawa, 12 grudnia. Tel. wł. (Wł. D.) Dziś na posiedzeniu sejmowej komisji wojskowej będzie rozpatrywany projekt ustawy o organizacji najwyższych władz wojskowych. Przed przemówieniem referenta, pos. Dąbrowskiego, zabierze głos minister spraw wojskowych. Dyskusja ogólna będzie się toczyć jeszcze w czwartek, po czym rozprawy będą odroczone na czas po ferjach.

UTWORZENIE DWÓCH SZKÓŁ LOTNICZYCH DLA PILOTÓW CYWILNYCH.

Warszawa, 16 grudnia. Liga obrony powietrznej państwa przejęła na się w porozumieniu z min. spraw wojskowych, obowiązek uruchomienia w r. 1925 dwóch szkół lotniczych dla pilotów cywilnych. Szkoły będą utworzone w Warszawie i Poznaniu. Nauka trwać będzie sześć miesięcy. (AW.)

BACZEWSKIEGO

destylaty

Alasz
Bernardine
Chartreuse
John Bull
Żytnia kminkowa

8519

RADA AMBASADORÓW ODRZUCIŁA PRETENSJE LITEWSKIE.

Kowno, 16 grudnia. W odpowiedzi na pismo rządu litewskiego, wypowiadające się przeciw nawiązaniu stosunków z Polską, przewodniczący konferencji ambasadorów wystosował do rządu litewskiego notę, w której konstatuje, że konferencja ambasadorów proponowała celem polepszenia stosunków polsko-litewskich szereg środków, które dziś jeszcze uważa za słuszne, a które przyjął rząd polski. Natomiast Litwa zajmuje w tej sprawie odmowne stanowisko. Państwa sprzymierzone przyjmując z ubolewaniem do wiadomości to stanowisko rządu litewskiego, muszą odrzucić wysuwana przez rząd litewski wykładnię art. 87. traktatu wersalskiego i oświadczając, że niemożliwym jest ponowne rozpatrywanie granic polskich już ustalonych. (Pat.)

—oxo—

Wielka operetka z małą carową.

Wielka księżna Cyrylowa przyjechała została w Nowym Jorku przez kolonię rosyjską i towarzysztwa nowojorskie z honorami królewskimi, jako przyszła carowa. Na przyjęciu, które wydała księżna, odegrała muzyka rosyjski hymn „Boże caria chrań”. Następnie odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele prawosławnym. W pewnym klubie b. oficerów rosyjskich zjawiała się wielka księżna, aby odebrać od oficerów uroczysty pocałunek w rękę.

—oxo—

W ROCZNICĘ ŚMIERCI PIERWSZEGO PREZYDENTA.

Warszawa, 12 grudnia. Tel. wł. (Wł. D.) W dniu dzisiejszym odbyło się w stolicy uroczyste nabożeństwo żałobne ku uczczeniu pamięci zamordowanego Prezydenta, G. Narutowicza. Na nabożeństwie obecny był cały rząd z premierem Grabskim na czele, marszałkowie Sejmu i Senatu, posłowie, senatorowie, generalicja z gen. Żeligowskim, korpus oficerski, przedstawiciele nauki, delegacje organizacji społecznych, naukowych i t. d. Prezydent Wojciechowski nie był obecny, gdyż bawi obecnie w Spale.

W związku z dzisiejszą smutną uroczystością, prasa stołeczna poświęca wypadkom z grudnia 1922 r. liczne artykuły. „Kurier Polski” pisze: „Dnia 11 grudnia 1922 r. śp. G. Narutowicz jechał z Belwederu na Zgromadzenie Narodowe, by złożyć przysięgę. Otoczenie prosiło go, by dla większego bezpieczeństwa zgodził się iechać nie Aljami Ujazdowskimi, ale przez Myśliwiecką i Górna, wprost do Sejmu. — Odmówił. — W tym przytem rewolwet z kieszeni, położył go na stole i rzekł: „Niech zabijają! Sam bronić się nie będę, bo nie wypada prezydentowi Rzeczypospolitej, którego winno bronić państwo. Aby instynkt samozachowawczy nie zapanał w ostatniej chwili nad moją wolą, zostawiam tę broń, którą zwykle mam przy sobie”. — Tego samego dnia t. zn. 11 grudnia 1922 „Gazeta Warszawska” w ten sposób charakteryzuje przebieg zaisc: „O godz. 12 zjawił się od strony Belwederu szwadron ulanów. Manifestanci, zgromadzeni około ulicy Piłknei zastawili ulicę ławkami. W tym czasie nadszedł gwałtem powóz, wiozący prezydenta Narutowicza, za którym pospieszyl odział policji konnej. Z pośród tłumu rozlegly się okrzyki, postąpiły się grudki śniegu, z których kilka trafiło prezydenta Rzplitej w twarz. Manifestacja miała przebieg naogół spokojny”. (!?)

Ostatnie słowa tego komunikatu w każdym obywatelu patriotcie muszą zrodzić conajmniej odrazę. Zresztą bez komentarzy!

—oxo—

Nie Chrystjania lecz Oslo.

Norweskie Biuro Telegraficzne komunikuje, że stolica Norwegii, znana od roku 1624 pod nazwą Chrystjania, zwać się będzie od 1 stycznia 1925 r. Oslo, którą to nazwę nosiła od roku 1047 do 1624. Miasto Oslo założone zostało prawie 900 lat temu. W roku 1624 zniszczył je wielki pożar. Król Chrystian IV, który panował wówczas pod połączonymi królestwami Norwegii i Danii, polecił odbudować stolicę norweską. Odbudowanemu miastu dał on nazwę Chrystjania. Po 300 latach Norwegia postanowiła przywrócić swej stolicy dawną nazwę, której tradycja w rzeczywistości nigdy nie znikła. Nazwę tę zachowały do dziś stare dzielnice stolicy: utrzymała się ona również przez długie lata po roku 1624 zagranicą; w mapach francuskich z końca 18 stulecia częściej spotyka się nazwę Oslo, niż Chrystjania; ponadto po dziś dzień mówi się tylko o biskupstwie w Oslo i o trybunale apelacyjnym w Oslo.

—oxo—

Wiadomości telegraficzne.

Bandyci z pod Leśnej przed sądem doraźnym. W Słaninie odbywa się sąd doraźny nad 20 bandytami oskarżonymi o napad pod Leśną. Bronią ich z urzędu 6 adwokatów. Do rozprawy powołano 160 świadków. Po odczytaniu aktu oskarżenia główny oskarżony cofnął swe zeznania. W związku z odbywającym się sądem agitacja komunistyczna wzmogła się. Omachu sądowego strzeże policja. (AW.)

Grand Vin Monsseux Qualité Supérieure

Do nabycia we wszystkich pierwszorzędných restauracjach i handlach delikatesów.

8649

Z operetki.

„Kobietki szampańskie” Lehara.

Wystawiona wczoraj w Teatrze Nowości premiera Leharska „Kobietki szampańskie”, odniosła także i na scenie lwowskiej duży, zasłużony sukces. Pełna szczerzej melodii i wykwiśniętego artyzmu w instrumentacji muzyka Leharska, ujęła sobie nader licznie zebraną publiczność, która, jeśli mamy sądzić po zewnętrznych oznakach zadowolenia, wczoraj się bawiła doskonale.

W wykonawców na pierwszym miejscu wymieniamy p. Korabiankę, która, dzięki swym wybitnym zaletom scenicznym, wnosi życie w sztukę a wdziękiem i pikanterią gry, ujmując sobie słuchacza. P. Tatrzalski, który jako reżyser, całość starannie inscenizował, był w roli prowincjonalnego aktora wprost niezrównany. Także inni wykonawcy, zwłaszcza pp. Brzeska i Ostrowski, jakoteż piękne ewolucje taneczne pp. Biczówny i Cesarskiego, wielce przyczyniły się do powodzenia sztuki. Wiele ustępów wokalnych oraz tanecznych bisowano. Duet apaszów, to szlager premiery. Obszerniejsze sprawozdanie podamy jutro.

Grd.

Wystawa wszechświatowa w Warszawie w r. 1928.

Grono architektów min. rob. publ. opracowało projekt wszechświatowej wystawy powszechnej w Warszawie w roku 1928, jako w 10-tą rocznicę odbudowania państwowego Polski. Wystawa miałaby za zadanie podkreślić rolę Polski, jako łącznika gospodarczego między wschodem

zachodem, oraz dać przegląd zdobyczy gospodarczych Polski. Wystawę tę poprzedzić ma wystawa polsko-francuska, projektowana na rok 1926. Jako teren obydwóch tych wystaw, który po właściwym zabudowaniu mógłby być użyty na projektowane jednocześnie stałe targi warszawskie, upatrzony jest prawy brzeg Wisły (park Skaryszewski i zw. Saska Kępa).

KAWA RIEDLA

8635

Wiec pracowników umysłowych

Wiec pracowników umysłowych, zwołany został przez reprezentację związków zawodowych pracowników umysłowych. Po zagajeniu wiecu przez p. Nowakowskiego, p. Nycz zdawał sprawę ze zjazdu, odbytego w Warszawie i z interwencji u władz centralnych. Referent p. Nowakowski omawiał sprawę ubezpieczenia od bezrobocia i doraźnej zapomogi, a p. Fiala wzywał pracowników umysłowych do solidarności i organizowania.

Następnie uchwalono rezolucję następującą: Wiec pracowników umysłowych ze Lwowa i Wschodniej Małopolski przyjmuje do wiadomości uchwałę Sejmu w sprawie 1 miliona na doraźną zapomogę dla bezrobotnych kolegów z tem jednak zastrzeżeniem, że o ile w najbliższych tygodniach ustawa o bezrobotnych pracownikach umysłowych nie będzie uchwaloną i nie wejdzie w życie, kwota ta, okaże się w zupełności niewystarczającą i nie wpłynie w najmniejszym stopniu na poprawę straszliwego położenia bezrobotnych pracowników umysłowych.

Zebrań apelują do senatu, by przez szybkie załatwienie doraźnej zapomogi uchwalonej w sejmie, przyczynił się choć do chwilowego ulżenia doli szerokich mas bezrobotnych pracowników umysłowych.

Wiec wzywa wszystkie organizacje zawodowe pracowników umysłowych do najintensywniejszej konsolidacji wewnętrznej i do zrzeszenia wszystkich bez wyjątku pracowników danego zawodu w jednej centralnej organizacji.

Równocześnie wiec zwraca się z gorącym wezwaniem wszystkich pracowników umysłowych jeszcze nie zorganizowanych, aby natychmiast wstąpili do organizacji swoich zawodów, tak, aby na terenie Małopolski wschodniej nie było jednego pracownika umysłowego nie zrzeszonego, gdyż tylko siłą i solidarnym wystąpieniem pod sztandarem swoich obowiązków, mogą wywalczyć jaśniejszą przyszłość.

Z sali sądowej.

Oszust i awanturnik z Saksonji.

Helmut Süsse z Gurdelegen w Saksonji, młodzieniec 24-letni, znalazł się we Lwowie w czerwcu b. r. i zamieszkał w hotelu przy ul. Rzeźniczej. Regulując rachunki, zapłacił 50-dolarówką, a ponieważ banknot ten był fałszywy, został aresztowany. W pobliżu gmachu policji zaczął Süsse uciekać i strzelać. Strzały wywołały ogromną panikę. Z koszar wybiegło kilku policjantów i puściło się za uciekającym przez ul. Brajerowską. Süsse strzelał dalej i zranił ciężko dwu posterunkowych, którzy padli na chodnik. Biegł dalej ul. Podlewskiego, a skręciwszy koło kawiarni „Warszawa” w ul. Mickiewicza, strzelał dalej do ścigających go posterunkowych. Tu znowu zranił kucharkę z kawiarni i biegł, strzelając, w górę ul. Mickiewicza. Z rogu ul. Brajerowskiej wyłonił się patrol wojskowy i zorientowawszy się o co chodzi, skierował karabiny w stronę Süssa, który już wystrzelał wszystkie naboje z browninga. — Ogółem dał 16 strzałów. Pod naciskiem luf karabinowych, Süsse zachwiał się i uderzył głową o róg domu. Wtedy go schwytano.

Wczoraj odbyła się przeciw niemu rozprawa przed trybunałem orzekającym, któremu przewodniczył r. Hoszowski, oskarżał im. Prokurator r. Jamnicki, bronił dr. Selzer. Po przesłuchaniu świadków, trybunał uznał Süssego winnym zbrodni oszustwa przez fałszowanie paszportu i puszczanie w obieg fałszywych dolarów, zbrodni usiłowanego morderstwa, zbrodni gwałtu publicznego i przekroczenie patentu o noszeniu broni, i skazał go na pięć lat ciężkiego więzienia. Po odsiedzeniu kary, oddany będzie Süsse władzom niemieckim, które ścigają go za fałszowanie pieniędzy.

Z całej Polski.

— Otwarcie przystanków osobowych „Mirogoscza” i „Ulbarów” na odcinku Krasne—Zdobunów. Z dniem 15 b. m. otwierają się przystanki osobowe „Mirogoscza” i „Ulbarów”, położone na odcinku Krasne—Zdobunów, pierwszy pomiędzy stacjami Dubno i Jeziorany, a drugi pomiędzy stacjami Jeziorany i Zdobunów. Bilety dla podróżnych wydawać się będzie w obydwu przystankach, zaś bagaż przyjmować się będzie za opłatą w stacjach przeznaczenia.

— Za napad bandycki na kasjera Szwede w Białej, skazany został bandyta śląski, Tlalka przez sąd w Wadowicach na karę śmierci.

— Zjazd szoferów odbył się w Bydgoszczy. Uchwalono na nim wcielenie wszystkich drobnych organizacji szoferskich w jeden związek zawodowy.

Słów parę o „zdemaskowanych medjach”.

(Na marginesie zdemaskowania Guzika w Krakowie)

Kraków, grudzień 1924.

(Ciąg dalszy).

Wróćmy do osoby Guzika. Jest to człowiek mało kulturalny, bez inteligencji, rubaszny. Z zawodu swego czasu chłopak do posyłek u stolarza i garbarza. Cóż mogło go skłonić do obrania sobie zawodu medjum? Cóż mogło ośmielić go, że wkraczał wśród ludzi nauki, poważnych i przedstawiał im zjawiska, których sam nie umiał w prostocie swej wytłumaczyć? Cóż mogło go ośmielić, skoro — jak zaznaczyłem — należy do ludzi bez oglady, a więc do ludzi, którzy z nieufnością i ostrożnością a i z respektem odnoszą się do ludzi nauki. A poza tem i sama dziedzina pracy. Czy człowiek o tak prymitywnych pojęciach wkracza swobodnie w tak bądź co bądź tajemniczą, budzącą obawę, dziedzinę? Czy może się zdecydować na występowanie od razu z kuglarskimi sztuczkami. Nie — stanowczo nie!

Nie ulega wątpliwości, że rozpoczynając swą karierę był Guzik rzetelnym medjum, zjawiska występujące za jego pośrednictwem prawdziwe, od niego niezależne. Dowiadywał się o nich Guzik tak samo może ze zdziwieniem, jak i

ci, którzy przy nim eksperymentowali. Ale Guzik stał się z czasem zawodowym medjum. Porzucił wszelką inną pracę i zaczął utrzymywać się z tego, co mu płacili eksperymentatorzy. I dalej musiał Guzik często być do seansów dysponowany, bo seansów było wiele, a każdy seans oddzielnie płatny.

I może zdarzyło mu się pewnego wieczoru, że produkowane przez niego zjawiska nie chciały się więcej dać widzieć ni słyszeć. I za pierwszy seans nie otrzymał może honorarium, a może i zaczęto na skutek tego poddawać w wątpliwość jego właściwości. Kieszni jego zatem, a może i ambicja wiele uciepiały. A takich wieczorów było i więcej, częściej zjawy stawały się nieposłuszne, nie chciały się zjawiać na zawołanie. Aż pewnego wieczoru Guzik wykonał może świadomie lub też bezwolnie jakiś ruch ręką, czy nogą i ruch ten przyjęty został może przez zasugerowanych i znużonych oczekiwaniem uczestników seansu, jako ruch zjawy. I to może stało się dla Guzika początkiem jego nowej kariery, kariery szukmistrza, który — jak się sam Guzik wyraził — „dopomagał zjawom”. Seansów było coraz więcej, coraz częściej zjawiali się chętni, którzy chcieli przekonać się o „cudach” — i Guzik stał się świadomym kuglarzem, oszustem, polującym na naiwność ludzką, którą w tym wypadku nie trudno jest znaleźć. Jestem skłonny przypuścić, że od tej pory, od chwili, gdy Guzik świadomie

zaczął oszukiwać, zanikły jego medialne zdolności, ponieważ nie mógł zapaść w stan, w którym zdolności medialne skłonne są objawić się, ponieważ sugerował się sam myślą, że musi oszukiwać, gdyż zjawy nie zechcą się objawiać. A świat duchów nie znosi może tak usposobionych pośredników, nie chce się może wdawać z takimi w kontakt.

Gotów jestem przypuścić to na podstawie zebranych dotąd wiadomości, na podstawie częściowo może analogicznych wypadków.

Znałem hipnotyzera, który produkował się zadziwiającymi wypadkami hipnozy i sugestji. Nadto eksperymentował z medjum, które w transie zdradzało objawy jasnowidzenia, oddając z całą dokładnością, wypadki, które działy się równocześnie lub uprzednio daleko poza miejscem, w którym odbywały się eksperymenty. Dokładna zaś kontrola wykazywała, że medjum nie mogło być poinformowane o co chodzi, względnie o co pytane będzie. Tu muszę zaznaczyć, że zarówno hipnotyzer, jak i medjum przypadkiem odkryli swe właściwości i byli wynikami nie mniej zdumieni, niż inni. Złożyło się w końcu tak, że eksperymenty odbyć musiały się w szerszym kole. Miał to być poniekąd publiczny popis.

(Dok. nast.)

Wł. Leediger.

KRONIKA

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Łazarza b.; gr. kat. Warwary. Jutro rz. kat. Gracjana; gr. kat. Sawy ep. — Wschód słońca 7:18; zachód 3:23.

Teatr Wielki.

Początek przedstawień o godzinie 7:30.
Środa „Cyganeria” (występy Smirnowa i Szymanowskiej).
Czwartek „Traviata” (występy Smirnowa i Szymanowskiej).
Piątek „Złoto Renu” (50 proc. zniżki).
Sobota o 3:30 pop. „Wicek i Wacek” (przedstawienie dla młodzieży szkolnej).

Teatr Mały

Środa „Miłość czuwa”.
Czwartek „Miłość czuwa”.
Piątek „Triumf medycyny albo Knock” J. Romainsa (premiera).
Sobota „Triumf medycyny albo Knock”.

Teatr Nowości.

Środa „Szampańskie kobiety”.
Czwartek, piątek, sobota „Szampańskie kobiety”.

Teatr Bagatela.

Codziennie przedstawienie kabaretowe. Pocz. o 8.

Kinoteatry:

„LEW”: „Fantom”.
„Kopernik”: „Gdy walą się trony”.
„APOLLO”: „Zawołowana dama”.
„CHIMERA”: „Beila Donna” — Pola Negri.
„PASAŻ”: „Między ziemią a niebem” dramat amer. 6 aktów.
„FATAMORGANA”: „Przeznaczenie”.
„SZTUKA”: „Tajemniczy potwór”.

Ze Lwowa.

— **Pamięci Karola Hadaczka.** W 10 rocznicę śmierci ś. p. Karola Hadaczka, doktora filozofii, profesora Uniwersytetu Jana Kazimierza, członka Akademii Umiejętności w Krakowie itd., urządzają przyjaciół, koledzy i uczniowie zmarłego nabrzeżnictwo żałobne w piątek 19 bm. w kościele św. Mikołaja o godz. 9 rano.

— **Posiedzenie Rady miejskiej** odbędzie się we czwartek, 18. bm. Na porządku dziennym: Preliminarz budżetu gminy, zakładów miejskich i funduszy pozostających pod zarządem gminy na r. 1925.

— **Z pogotowia ratunkowego.** Lwowskie Pogotowie udzieliło w ubiegłą niedzielę pomocy dwustu pięćdziesięciu pacjentowi od chwili założenia Towarzystwa w dniu 8. marca 1893 r. Pierwszym prezesem Towarzystwa, które doprowadziło je do rozkwitu, był dr. Edward Stroynowski.

— **Nowe transporty monet srebrnych.** W tych dniach wyjedzie delegat mennicy państwowej do Ameryki wedle omówienia spraw związanych z przejęciem dalszych transportów srebrnych monet 2 zlotowych bitych w Stanach Zjednoczonych. Niebawem również wyruszy z Warszawy delegacja po odbiór pierwszego transportu polskich monet srebrnych w mennicy francuskiej. Do Nowego Roku obieg monet srebrnych znacznie się zwiększy.

— **Pożądana fuzja.** Powiatowa Kasa chorych we Lwowie połączyć się ma w najbliższym czasie z m. Kasą chorych. Byłaby to korzystna transakcja dla obu Kas. Przedewszystkiem zmniejszone zostałyby koszty administracyjne.

— **Ogień w piwnicy.** Skutkiem nieostrożnego obchodzenia się ze świecą, powstał wczoraj ogień w piwnicy Kazimierza Pollaka, właściciela sklepu spożywczego przy ul. Kr. Leszczyńskiego 1. 8. Służący Pollaka, wynosząc z piwnicy węgiel, stracił świecę a ogień ogarnął szybko materiały palne, jak drzewo, miał węglowy. Z okien piwnicy poczęły uchodzić kłęby dymu. Wkrótce też zgromadził się tłum ludzi. Tylko dzięki energicznej akcji ratunkowej wezwanej na miejsce straży pożarnej, udało się ogień zlokalizować.

— **Litościwa osóbką.** W cukrowni Zalewskiego aresztowano wczoraj przedpołudniem 19-letnią Marię Topfównę, zam. przy ul. Strzała 1. 10, która udając filantropkę, chodziła po cukrowniach i sklepach i zbierała datki na sieroty. Okazało się, że pieniądze stałd uzyskane wydawała na własne potrzeby a pier upoważniający ją do zbierania datków, sama sobie napisała.

Młodą osóbkę zatrzymmano w aresztach polic.

Czekoladki na Gwiazdkę

ozdobne, do wieszania, poleca

FABRYKA CZEKOLADY

8734

Jan Höflinger

we Lwowie, Sklep ul. Rutowskiego 8.

— **Włamanie.** Do mieszkania Rudolfa Knotza zarządcy Izby skarbowej, przy ul. Lwowskich Dzieci 1. 11, dostał się wczoraj po rozbiciu zamków, złodziej i zabrał z szaf i kredensu większą ilość garderoby i biżuterii, łącznej wartości 600 zł.

— **Tajemniczy strzał** W Kukizowie zdarzył się onegdaj dotychczas niewyjaśniony wypadek. Oto do izby domu gospodarza Johana Drozda strzelił ktoś przez okno a następnie rzucił cegłą. Mimo tego, że w izbie tej była w tej samej chwili cała rodzina Drozda, z kilku osób się składająca nikt nie został raniony, lecz tylko syn gospodarza, Marcin, został uderzony lekko cegłą w głowę. Kula, nie zadrażniając nikogo, utknęła w piecu. Dochodzenia wykazały, że strzał padł od strony pobliskiego gościńca. Kto jednak i z jakiego powodu strzelał, niewiadomo. Wykluczają również w tym wypadku akt zemsty, gdyż Drozd żadnych wrogów nie miał.

— **Wykaz przedmiotów znalezionych w wozach mlejskiej kolei el-ektr.** Torba na akty, in-eks uniwersytecki, Batog, torba zawierająca przybory toaletowe, plany, koc, korale, klucz zegarka latarni gazowych. Bilet 10 krotnej jazdy M. K. E., torebka damska, portmonekka zawierająca pieniądze.

Różne wiadomości.

— **Konferencje kierowników teatrów.** W związku z ogólnym kryzysem teatralnym w Polsce, dyrektor Teatru Polskiego w Warszawie zwołał konferencję wszystkich kierowników teatrów w Polsce na dzień 19 b. m.

— **Nowy cennik w pensjonatach w Zakopanem** ustalono w sposób następujący: I kateg. 12 zł., II. kateg. 10 zł., III. kateg. 8 zł. Ceny te obowiązują od 10 bm. Za zapalenie w piecu 60 gr., za centralne ogrzewanie dziennie 1 zł. 20 gr. Podczas świąt Bożego Narodzenia może być doliczony dodatek do 50 proc.

— **Śmierć przywódcy robotników amerykańskich.** W Nowym Jorku zmarł prezydent związków zawodowych w Ameryce, Gompers, w 70 r. życia. Pochodził z ghetto żydowskiego w Londynie. Był reprezentantem związków, liczących 4 i pół miliona członków. Organizacja ta pozostawała w bliskich stosunkach z Wilsonem.

— **Tragedia rodzinna.** Z Gracu donoszą: W nocy zastrzelił właściciel willi rotmistrz Paweł Danners swoją żonę, córkę i syna, a następnie otrul się. Stało się to w miejscowości Retz koło Judendorfu. Danners był nerwowo chory i prawdopodobnie czynu dopuścił się w napadzie melancholji. Dwuletnie swoje dziecko zostawił Danners przy życiu.

— **Międzynarodowy kongres inteligencji pracującej** odbędzie się w Paryżu 3, 4 i 5 stycznia. Rada kongresu zwróciła się do polskiej konfederacji pracowników umysłowych z propozycją reprezentowania inteligencji polskiej na kongresie.

— **Organizacja rosyjskiego kongresu szpiegowskiego.** W najbliższych dniach odbędzie się pod przewodnictwem Dzierżyńskiego gener. kongres rosyjskich organizacji szpiegowskich. — W kongresie wzięć ma udział przeszło 1.000 osób. Na porządku dziennym kongresu jest sprawa reorganizacji ros. służby szpiegowskiej za granicą i otwarcie w 5 okolicach Europy filii Czeki, pod kierownictwem agentów sowieckich.

Zamiast wienca na trumnę ś. p. Józefy Małaczynskiej, żony Dyrektora Banku Gospodarstwa Krajowego, złożyła Dyrekcja i Personal Oddziału Lwowskiego powyższego Banku na sierocą młodzież z za Zbrucza na ręce Komitetu Obywatelskiego Opieki nad Uchodźcami i Repatriantami we Lwowie Zł. 411.

8753

Zebrania, odczyty i widowiska.

— **„Triumf medycyny albo Knock”.** W piątek po raz pierwszy ujrzymy w Teatrze Małym w reż. E. Żyteckiego komedię Romainsa. Jest to satyra na lekarzy współczesnych. Akcja odbywa się w małym miasteczku, dokąd przyjeżdża dr. Knock. Przed nim usiłował praktykować pocztowy lekarz dr. Parpelaid, ale ludność nie chciała się leczyć. Dr. Parpelaid zmuszony jest sprzedać na kredyt swe stanowisko wraz z klientelą dr. Knockowi. Ten ostatni kaptuje sobie różnymi środkami klientelę i w krótkim czasie dorabia się olbrzymiego majątku. Oto w zarysie treść tej sztuki.

— **Występy Smirnowa** obudziły w całym mieście ogromne zainteresowanie. Światowej sławy śpiewak wystąpi dziś t. j. we środę w „Cyganerii”, we czwartek zaś w „Trawiacie”. W obu tych przedstawieniach partnerką jego będzie świetna Szymanowska.

— **„Wicek i Wacek” dla młodzieży szkolnej.** Ostatniej soboty „Wicek i Wacek” wypełnił doszczętnie widownię, wobec czego Teatr Wielki daje go ponownie dla młodzieży szkolnej w najbliższą sobotę o godz. 3.30 popoł.

— **Z Klubu Obywatelskiego.** W sobotę dnia 20 grudnia o godz. 7 wiecz. odbędzie się w lokalu Klubu (ul. Ossolińskich 15 parter na lewo) odczyt dr. Romana Lutmana „Z teorii polityki”. Wstęp wolny dla członków i gości przez nich wprowadzonych.

— **Z Pol. Tow. Politechnicznego.** Dziś we środę o 6.15 wiecz. w sali Tow. odczyt prof. Edwina Hauswalda „Teoria kosztów własnych produkcji w zależności od czasu i wydajności” z obrazami świetlnymi.

— **Z Lwowskiego Tow. Lekarskiego.** Walne zgromadzenie odbędzie się w piątek 19 bm. o godzinie 18 w sali Polikliniki ul. Lindego 5. Porządek dzienny: 1) Sprawozdanie sekretarza za rok 1924. 2) Wybór nowego zarządu. 3) Wybór członków komisji Tow. 4) Wybór delegatów na Walne Zgromadzenie Tow. Lek. Pol. b. Galicji. 5) Wniośki. W razie braku kompletu, zgromadzenie odbędzie się o godz. 18.30 z tym samym porządkiem dziennym.

— **Wykład.** W czwartek, dnia 18 grudnia br. o godz. 17.30 w sali przy ul. Fredry 1. 1. wykład p. dyrektora dr. Aleksandra Czołowskiego na temat: „Przełście Tatarów przez Karpaty w roku 1594”.

— **Wykłady z historii sztuki.** W środę, 17 bm. odbędzie się w sali instytutu technologicznego odczyt prof. dr. Jana Sas Zubrzyckiego p. t. „Arcydzieła Wita Stwosza na obszarze niemieckim”.

— **Posiedzenie naukowe Polskiego Towarzystwa historycznego** odbędzie się w piątek 19 bm. o godz. 6.30 wiecz. w sali Zakładu Hist. Sztuki Uniw. Jana Kazimierza (Mikołaja 4. II. p.). Na porządku dziennym odczyt dra Romana Lutmana p. t. „Zagadnienie prawdy w historii”.

Przez szkło powiększające.

Pies antysemitą.

Działo się to w czasach, kiedy istniały jeszcze różne główne i niegłówne urzędy, z którymi Polska z wielką trudnością dała sobie w końcu radę.

Jechał pociągiem pan prezes takiego GLUPAZU, trzymając na kolanach pieska. Naprzeciw siedział jakiś żyd, który właśnie miał wywieźć coś zagranicę, czy też dostarczyć coś rządowi.

Żyd, pragnąc zaskarbić sobie łaską pana prezesa, pogłaskał (choć ostrożnie — na wszelki wypadek!) pieska i wyciągnawszy kawałek koszernej kiełbasy podsunął psu pod nos.

Pies powachał, skrzywił się i odwrócił głowę od ofiarodawcy.

— Nu? Czemu on nie chce? — pyta żyd pana prezesa.

— Nauczyłem go niczego nie brać od żydów — brzmiała odpowiedź.

— Nu? A czemu pan prezes nie nauczył tego swoich referentów?

Ramigani.

Kawiarnia „ROYAL“ została otwartą**Lwów, ul. Rutowskiego 26**
Rendez-vous świata i społeczeństwa i przem.
p. le a sie łask wym w z lęd im P. T. Połeczności.**Komunikaty.**

Badanie konserw mięsnych. Odnośnie do notatki zamieszczonej w pismach a tyczącej się badania konserw mięsnych, pochodzących z fabryki w Bydgoszczy, otrzymujemy ze sfer kompetentnych informacje, wedle których sprawa przeglądu konserw mięsnych nie tyczyła się wyłącznie fabrykatów pochodzących z Bydgoszczy, ale jest ona przewidziana kontraktem z fabrykami konserw i objęta regulaminem.

Wedle postanowień wyżej wymienionego regulaminu wszystkie konserwy mięsne muszą być poddane dwa razy względnie co najmniej raz w roku u przeglądowi, celem sprawdzenia, czy nie ulegają przypadkowo zepsuciu.

Ministerstwo Spraw Wojskowych wydało też do wszystkich oddziałów rozkaz przeprowadzenia przed Nowym Rokiem takiego przeglądu i akcja ta jest jeszcze w toku, tak, że nie można dziś pod żadnym warunkiem twierdzić, że znajdujące się w magazynach wojskowych konserwy uległy zepsuciu.

Przeciwnie, o ile dotychczasowe badania wykazały, stan konserw mięsnych znajdujących się w posiadaniu wojskowości jest zupełnie zadowalający.

Ze świata.

— 125.000 nowych mieszkań przybyło w Berlinie dzięki otrzymanym znacznym kredytom.

— Ustawa o dopuszczeniu kobiet do advokatury przeprowadzona w parlamencie francuskim w r. 1900 a obecnie proktrykuje w Paryżu 100 adwokatów a na prowincji Francji niemal drugie tyle. Wśród adwokatów francuskich jest parę Polek. Jedna z nich zajmuje się specjalnie sprawami rodaków polskich, zastępując ich przed trybunałem francuskim.

KURIER EKONOMICZNY

Lwów, 16 grudnia.

+ **Kopalnia „Kraków“ na Górnym Śląsku.** Jedna z największych kopalń na polskim Górnym Śląsku, położona w gminie Buda, tuż nad granicą niemiecką, zatrudniająca około 2500 ludzi i wydobywająca dziennie około 2300 ton węgla, która nosiła dotychczas nazwę „Brandenburg“ (Branibor) — otrzymała nazwę „Kraków“. Na domiesienie okr. urzędu górniczego w Królewskiej Hucie o powyższej zmianie nazwy kopalni, zarząd m. Krakowa wystosował do prezydenta tego urzędu pismo z serdecznym podziękowaniem; albowiem ta zmiana nazwy kopalni górnośląskiej jest wyrazem dążności do nawiązywania na nowo, po okresie niewoli i rozdziału, łączności między ziemią śląską, a dawną stolicą Polski.

+ **W sprawie organizacji gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych** ma być wydane rozporządzenie w najbliższym czasie, a to na podstawie ustawy o pełnomocnictwach skarbowych.

+ **Wymiana 6% złotych bonów skarbowych.** Z dniem 15 bm. ministerstwo skarbu przystąpiło do wykupu 6% złotych bonów skarbowych serii II. Kurs wymiany ustalony został na 1 złoty za każdy 1 zł. równy frankowi szwajcarskiemu w bonach. Ministerstwo skarbu zaleciło wykup oddziałom Banku gospodarstwa krajowego. Nadto wymianę uskutecznić będzie centralna kasa państwowa, P. K. O. oraz cały szereg banków prywatnych upoważnionych do tego przez Bank gospodarstwa krajowego.

GIEŁDA LWOWSKA.

W transakcjach był wczoraj na przedgieldzie zastój. Z powodu bardzo małej ilości zleceń skromne obroty w kilku tylko papierach. Gazy, Jaworzno, (prócz jednej transakcji), Przeworsk, Schön w zaniechaniu. Foresta znowu obniżyła się na 0.60 (wczoraj 0.80). Popyt za Radziwiłłem i Książnicą przy braku towaru. W akcjach bankowych i przemysłowych ruch średni. Kursy

— Skutkiem wypadku automobilowego zmarła jedna z najwybitniejszych powieściopisarek amerykańskich Gene Stratton. Liczyła ona lat 56. Śmierć zaskoczyła ją w Los Angeles w Kalifornii.

— **Znane sanatorium w Judendorf koło Grazu** nabyła wiedeńska Kasa chorych. Przeznaczone ono będzie dla rekonwalescentów tej Kasy. Tworzenie sanatoriów jest obecnie najgłówniejszym zadaniem Kas chorych, przystępuje do niego także lwowska Kasa chorych a niemniej i Zakład ubezpieczenia urzędników prywatnych we Lwowie czyni w tym kierunku poważne zabiegi. Oby one najszybciej zrealizowane zostały.

— **Praca dzieci w Ameryce.** Senat Stan. Zjedn. przyjął niedawno ustawę, wprowadzającą zmianę do konstytucji, na zasadzie której rząd ma prawo ograniczać czas pracy dzieci i młodzieży niżej lat 18-tu i ewentualnie zabronić im pracować; poprawka ta, która została już poprzednio przyjęta przez izbę poselską, musi być zatwierdzona przez dwie trzecie Stanów, zanim zacznie obowiązywać.

NADESŁANE.**Od KASZLU i przeziębienia**używaj **pastylki NEO-VALDA**

Wyrobu Laboratorium Chemiczno Farmaceut.

B. KROGULECKI w Warszawie.

Żądać w aptekach i składach aptecznych. 8536

Zapiski.

Wydawnictwa Księgarni Naukowej. Wśród wydawnictw lwowskich odznaczają się sympatycznie książeczki dla dzieci i młodzieży, wydane nakładem Księgarni Naukowej Pol. Towarzystwa Pedagogicznego. Dla najmłodszych polecić

można powiastki Brunony Bruchnalskiej, opowiedziane stylem prostym i serdecznym, pełne pogody i zrozumienia duszy dziecka, a wydane bardzo estetycznie w trzech tomikach pt. „Czytanie dzieci“, oraz w książeczce zatytułowanej „Widokówki babuni“.

Dla starszej młodzieży wydała Księgarnia Naukowa szereg dzieł k treści pouczającej, zwłaszcza zaś z dziedziny geografii, jak n. p. Satureckiego „Samolotem do wnętrza Nowej Gwinei“, Bryty „Daleki Wschód“, Cierniewskie „Obrazki z pojezierza Wielkopolsko-Kujawskiego“ z mapką i rycinami, Limbacha „Podróż do Tryestu“, obrazki z życia wielkich ludzi, jak Piorkiewicz „Stanisław Staszic“, N wakowskiego „Zygmunt Krasiński“, Natmana „Jan Kiliński“ — oraz rozprawki z innych dziedzin, n. p. Bruchnalskiej „Obrazki i opowiadania z technologii“, Parasiewicza „Sztuka budowania u zwierząt“, Szalayówny „Nasze warownie i grody“ i inne. Z książeczek treści belletrystycznej zasługują na uwagę: Bełzy „Wiarusy“, obrazki z życia i przygód żołnierzy polskich, Studnickiej „Dzieci polskie“, Lewickiej „Oyuki, sierota japońska“.

„Maciek I, król powietrza“. Piękny upominek gwiazdkowy zgotował naszej działwie i młodzieży ruchliwy Zarząd Główny Ligi Obrony Powietrznej Państwa, wydając książkę K. A. Cyżowskiego „Maciek I, król powietrza. Jest to niezwykle barwna opowieść o dwunastoletnim polskim lotniku, zakładającym wśród ludożerców w głębi Afryki kolonię polską.

NADESŁANE.

Mebie do różnych potrzeb, oraz bogate **Antyki** poleca po cenach niższych

Stolarnia Zielińskiego

Kołłątaja 5. w podwórzu.

8750

AKCJE GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

B. Dyskont. warsz. 5.15, B. dla Handlu i przem. 1.00, B. Kredytowy warsz. 0.00, B. Handlowy warsz. 5.00, Przemysł. Polskich 0.00, Przemysłowy warsz. 0.00, B. Handl. Poznań 0.00, B. Przemysł. Lwów 0.00, B. Zw. Sp. Zarob. 6.00, B. Zachodni 1.60, B. Zw. Ziemi 0.00, C. rata 0.49, Tespy 0.00, Kijewski 0.00, Puls 0.37, Weit 0.00, Wilt 0.00, Elektryczność 1.70, Pol. tow. elektr. 0.00, Chodorów 4.05, Czersk 0.56, Częstocice 2.00, Gostawice 0.00, Michałów 0.40, Cukier 3.30, Węgiel 2.78, Pol. Nafta 0.00, Brugger 0.00, Nobel 0.00, Cegielski 0.55, Modrzejów V. 4.15, V-0.00, Norblin 0.75, Ostrowieckie 6.40, Parowoz 0.30, Pocisk 0.00, Rohm 0 em. 0, 0, Starachowice 2.04, Ursus 1.25, Zieleniewski 9.90, Zawiercie 0.00, Żyrardów 11.95, Borkowski 0.97, Syndykat Rol. 0.00, Pol Lloyd 0.00, Cmielów 0.62, Haberbusch 4.95, Spiess 1.45, Siła Światła 0.49, Firley 0.30, Łazy 0.13, Drzewo 0.00, Przem. leśny 0.00, Lilpop 0.68, Belool 0.00, Hurt 0.00, Jabłkowsky 0.24, Transp. i Żegluga 0.00, Filtzner 3.95, Rudzki 1.17, 0.00, Konopie 0.00, Strem 9.00, Zgierz 1.65, Pustelnik 1.14, Lenartowicz 0.00, Orthwein, 0.00, Klucze 0.00, Tepege 0.00, Ostrowiec 0.00, Spirytus 2.60, Zach. tow. 0.00, Korek 0.00, Majewski 0.00, Brovn Boveri 0.00, Zj. Fabr. Masz. 0.00. — Tendencja słaba. (AW)

GIEŁDA GDAŃSKA.

Warszawa 102.87—103.38. Złoty 103.39—103.91, N. Jork 0.0000—0.0000. Londyn 25.21. Paryż 0.00—00.00 Szwajcaria 00.00—00.00, Niemcy 000.000—000.000, Włochy 00.00—00.00 (AW).

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 289	Lwów 16 grudnia	Warszawa 16 grudnia	Zurych 16 grudnia
D e w i z y			
100 złotych	—	— 00 —	99.50
1 funt ang.	—	24 37 1/2	24.23
100 frs franc.	—	28 02 1/2	27.82
100 fr. szwaj.	—	100 50	100.00
100 fr. belg.	—	25 92	25.75
100 K czesk.	—	15 70	15.62
100 K węg.	—	0 00	0.0069
100000 k aust.	—	7 32	7.29
100 M niem.	—	00000	1.23
1 Dolar am.	—	5 18 1/2	5.16
100 Lir wł.	0 00—0 00	22 41	22.27
100 Lei rum.	00 00	0 00	0.00
100 guld. hol.	—	2 9 65	208.50
100 K norw.	—	00 00	78.10
100 K duńsk.	—	—	90.25
100 K szw.	—	000 00	139.25
Hiszpanja	—	—	72.82
Belgrad	—	—	7.70
Pożycz. złota	—	6 50	—
Poż. kolej.	—	8 60	—
Bony złote	—	0 00	—
Miljonówka	—	0 88	—
		(AW)	(AW)

OBROTY W AKCJACH.

Bk. Hipoteczny 0.58, 0.57 1/2; Pokred 0.09; Bk. Przemysłowy 0.34; Z. B. K. 0.13 1/2, 0.14 1/2, 0.15 1/2; Browary 8.60, 8.65; Chodorów 5.00, 4.90, 4.85; Chybie 6.20, 6.15, 6.10; Cegielski 0.54, 0.53, 0.52, 0.50; Gafota 0.26; Gazolina 1.60, 1.55; Tohan 0.25; Siersza g. 4.50; Pocisk 0.80; Nafta 0.60, 0.61; P. T. 0.35; Rakszawa 1.90; Tesp 3.50, 3.60; Zieleniewski 9.55; Cmielów 0.59; Karpalit 1.05; Lokomotywy 0.47; Niemojowski 0.50; Oikos 1.95, 2.00; Parowozy 0.32; Pezet 0.26.

Niekotowane: Arma 1.40; Elektrosan 0.12; Gazociągi 0.25, 0.23, 0.24; Jaworzno (drobne) 14.50; Len 0.45, 0.50; Lignosa of. kup. 29.00, żądano 31.00; Nobel 1.70; Ilkus 0.80; P. Foresta 0.60; Szkło w Krośnie 0.90.

W obrotach prywatnych poza giełdą w dalszym ciągu była tendencja zniżkowa.

Dolary ameryk. 5.17 do 5.17 1/2; dolary kanad. 5.14 1/2 do 5.14 trzy czwarte; korony czeskie 0.15 jedna czwarta do 0.15 jedna trzecia; leje 0.02 1/2 do 0.02 dwie trzecie; franki franc. 0.27 jedna czwarta do 0.27 jedna trzecia; franki szwajcar. 0.99 do 1.00 szterl. 23.90 do 24.10; niemieckie tys. stare za 1 tys. 0.46 do 0.48 gr.

Złoto: 20 kor. 21.70 do 21.85; 20 frank. 19.65 do 19.85; 20 mark. 24.80 do 25.00; 10 rubli 26.80 do 27.00 gr.

Srebro: kor. austr. 0.44 1/2 do 0.44 3/4; 5 koron 2.32 do 2.34; franki 1.19 do 1.21; ruble 1.88 do 1.92; kopiejki za rubel 0.84 do 0.86 gr.

Nowożytna Arjadna.

Najnowsza technika zdołała umiejętnie wytyskać pracę pajaków do celów przemysłowych. Jedną z fabryk przyrządów mierniczych w Hosoken pod Nowym Jorkiem zatrudnia dwieście pajaków do wyrobu cieniotkanych nici jedwabnych. Robotnica trzyma pajaka na dłoni i uderza w niego lekko, by zmusić owad do ucieczki. Pająk umyka na koniec palca, z którego opuszcza się na dół po nitce, a pracownica przyczepia jej koniec do maleńkiego kołowrotka i nawija nić na wrzeciono, trzymając pajaka ciągle w powietrzu. Na jeden kołowrotek można w ten sposób nawinąć kilkaset metrów nici pajęcej. Pajaki poza godzinami pracy żyją w klatkach i są karmione muchami.

Sport.

NARCIARSTWO.

Poranek narciarski urządzony staraniem N. Pogoni pomimo słabej reklamy zgromadził 400 osób, przeważnie młodzieży szkolnej. Program stanowił film „Na śnieżnych szczytach”. Zebrani podziwiali cudne widoki górskie i wspaniałe ewolucje gwiazd narciarskich, wyrabiając sobie na podstawie cennych obrazów pojęcie o istocie techniki narciarskiej. Byłoby pożądanem, aby co jakiś czas wyświetlano specjalnie dla marciarzy jeden z licznych filmów narciarskich, znajdujących się w Polsce.

Sekcja Narciarzy Czarni komunikuje, że kurs narciarski dla początkujących odbędzie się w dniach 26, 27 i 28 grudnia w Sławsku pod kierownictwem najbardziej rutynowanych członków. Zgłoszenia na kurs i zamówienia na kwatery należy podawać w lokalu Sekcji (Zielona 37) najszybciej do dnia 23 bm. Równocześnie przypomina się, że opłaty za nocleg zostały ustalone następująco: Dla członków Zł. 1 — dla młodzieży Zł. 0.50 — dla nieczłonków (lub członków którzy nie zapłacili wkładki) Zł. 2 — łóżko na cały sezon Zł. 30.

Wobec konieczności zgłoszenia wszystkich zawodników do Komisji Sportowej P. Z. N. Zarząd wzywa zawodników, którzy tego jeszcze nie uczynili, by zgłosili się u kpt. sportowego p. Pawłowskiego.

Ostatni wykład kursu teoretycznego odbędzie się we środę 17 bm. w lokalu Sekcji o godzinie 6-tej wieczorem.

OGÓLNE.

Sport gdański a zagranicą. Sport w Gdańsku uznaje tylko związki sportowe Niemiec, hołdując zasadzie, że każdy Niemiec, mimo że jest obywatelem innego państwa, może brać udział tylko w zawodach o mistrzostwo Niemiec. Sprawa ta była dla Polski drugorzędna do chwili, kiedy Niemcy nie zasiadały w międzynarodowym Komitecie olimpijskim. Ponieważ jednak sport niemiecki będzie z powrotem występował na terenie międzynarodowym, byłoby wskazaniem, aby najwyższą instytucją sportową P. Z. N. zainteresował się tą sprawą i zdecydowała, czy Niemcy czy Polska jest powołana do reprezentowania sportu gdańskiego na arenie międzynarodowej. Rozstrzygnięcie tej kwestii unieważniłoby chaos, jaki w Gdańskim sporcie pod tym względem panuje i pozwoliłoby polskim klubom sportowym wejść w kontakt ze sportem gdańskim, ku obopólnemu zadowoleniu i wzajemnej korzyści. Nie wolno zapo-

minąć, że wedle międzynarodowych zasad sportowych o barwach i udziale w igrzyskach decyduje terytorium państwa, a nie przynależność do narodowości.

KOMUNIKATY.

Dalszy ciąg dyskusji nad referatem p. St. Markheima pt. „Zmierzech piłki nożnej” odbędzie się na III. Wieczorze dyskusyjnym „Koła Dziennikarzy Sportowych”, we czwartek 18 bm. o godzinie 8 wiecz. w lokalu „Orbisu” przy ul. Jagiellońskiej 20.

MASA FRANCUSKA do zapuszczania podłóg u Jana Sudhoffa
we Lwowie, ul. Akademicka 8.

Światowej Sławy Stal Braci Böhrer

Blachy, druty stalowe, stal chromowa, diamentowa, narzędziowa, oraz wały transmisyjne (pędnie) od 20 do 100 m/m

poleca P. T. Odbiorcom 7767

EABRYCZNY SKŁAD STALI
Adolf Wietchy
Lwów ul. Króla Leszczyńskiego 20-24 Nr. tel. 1072

Na Święta. Rosyjskie śniegowce i kalosze oraz pantofle ciepłe jakoteż obuwie wszelkiego rodzaju po cenach — konkurencyjnych poleca F-a —
S. WIND, Lwów, Kopernika 30.

SPECJALNY SKŁAD LINOLEUM I CERAT

LEOPOLDA HASSA

LWÓW, UL. LEGJONÓW 3.

Telefon 16-45.

poleca NA ŚWIĘTA:

Ceraty na stoły i kredensy

szer.	50	68	80	100	115 cm
Zł.	2.00	3.30	4.50	4.90	5.50 za metr.
rozmiar	115X85	126X100	138X110	145X115	160X138
Zł.	5.20	7.20	8.00	9.30	11.50

Linoleum chodniki wzorzyste

szer.	50	60	67	90	140 cm.
Zł.	5.50	6.00	6.90	9.30	12.00 za metr.
rozmiar	200X150	0X175	225X200	250X200	275X200
Zł.	27.00	31.50	40.50	45.00	45.50

Chodniki jutowe bardzo trwałe

szer.	40	45	55	75 cm.
Zł.	1.50	1.70	2.70	3.70 za metr.
sz. r.	53	70 cm.		
Zł.	6.50	9.00		

Dywany „Smyrna” o pięknych wzorach wschodnich.

rozmiar	100X50	120X60	8X9	20X40	20X175
Zł.	7.50	10.50	24.00	42.00	63.00
rozmiar	11X60	180X115	200X135	240X165	300X200
Zł.	21.50	65.00	75.00	115.00	170.00

FIRANKI MADRAS 3 częściowe garnit. Zł. 13.50

FIRANKI BATYSTOWE 3 częściowe „ „ 16.00

STORY tiulowe i etaminowe szt. „ 20.00

KAPY na łóżka, OBRUSY, NARZUTKI na otomany w ogromnym wyborze. 8671

Okazja!

Kto chce łagodnie się golić, proszę zwrócić się do znanej Szlifierni o dobrą brzytwę za cenę 6 zł. za pobranie z mydlarką, pendzlem i paskiem 10 zł. 8658
J. MYSZKOWSKI, Kraków, Dietłowska 6.

Inserujcie się

**W „KURJERZE”
LWOWSKIM”**

8644

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
akcjonariuszy zów S ółk Akcyjnej „GAZOLINA”
odbędzie się w poniedziałek dnia 29. grudnia 1924 r. o godz. 17-tej w sali posiedzeń „BANKU NAFTOWEGO” Ska Akc. we Lwowie przy ul. L. Sapiehy L. 3, z następującym o ządkiem dziennym:

- 1) Przewalutowanie kapitałów własnych i b lansu spółki.
- 2) Zmiana statutu w następstwie uchwał ad 1) porządku dziennego.
- 3) Wnioski i zapytania. 8874

Akcjonariusze zamierzający brać udział w tem Walnem Zgromadzeniu mają złożyć swe akcje najpóźniej do dnia 23. grudnia br. w Kasie „Banku Naftowego” we Lwowie przy ul. L. Sapiehy 3.

RADA ZAWIADOWCZA.

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
Akcjonariuszów Spółki „MIĘDZYMIASTOWE GAZOCIĄGI”
Spółka Akcyjna we Lwowie,
odbędzie się we wtorek dnia 30. grudnia 1924 o godz. 17-tej w sali posiedzeń Banku Naftowego S. A. przy ul. L. Sapiehy L. 3 we Lwowie, z następującym o ządkiem dziennym:

- 1) Przewalutowanie kapitałów własnych i b lansu spółki.
- 2) Zmiana statutu w następstwie uchwał ad 1) porządku dziennego.
- 3) Wnioski i zapytania.

Akcjonariusze zamierzający brać udział w tem Walnem Zgromadzeniu mają złożyć swe akcje najpóźniej do dnia 23. grudnia w kasie Banku Naftowego S. A. we Lwowie przy ul. L. Sapiehy 3.

RADA ZAWIADOWCZA.

PRZEWODNIK INFORMACYJNO-REKLAMOWY

„KURJERA LWOWSKIEGO“ we Lwowie.

Niżej podane firmy polecamy P. T. Szan. CZYTELNIKOM

ARTYKUŁY ŻELAZNE Meble żelazne, naczynia kuchenne okucia do mebli poleca firma: Łódź. St. Klimowicz ul. Kopernika 11.	K. SOTSCHER i E. DUBEK , plac Marjański 5. (d. wny Hotel francuski) Rendez-vous eleganckiego świata w pierwszorz. CUKIERNI H. WELZA ul. Akademickiej 6.	GALANTERIA POŃCZOCHY , skarpetki, szalery i chustki poleca G. ŻYWCZAK ul. Kilińskiego nr. 1.	INSTRUMENTY MUZYCZNE po cenach przystępnych poleca we wielkim wyborze Fr. Niewczyk kraj. wytwórnia instrumentów muzycznych, Lwów, Grodecka 2 b , (gmach Małego Teatru).	KONFEKCJA DAM. SPRZEDAŻ po cenach hurtow. I. REINKRAUT Lwów, Lindego 2.	MLECZARNIE Na niniejsze ogłoszenie śniadanie, obiad z 3 dań i kolacja nięsa 18 zł. na dni 10. Romanowicza 10. Mleczarnia.	PORCELANA OZDOBY NA DRZEWKA w wielkim wyborze poleca St. Wierzbicki , Lwów, Haick 4.	STOLARNIE F. HORNUNG i Ska , ul. Szpitalna 54. Meble i stolarka budowlana.
CUKIERNIE Cukiernia Fiedry 4 a . F. Szala dewicza, poleca znakomite torty, cukry oraz pieczywa świąteczne	DELIKATESY DELIKATESY całego świata, wina, likiery, rosóły oraz dziczyzna. Ka. ol Krupiański i Akademicka 4.	INTROLIGATORNIE Introligatornia Artystyczna ALTENBERG i SPÓŁKA Spółka z ogr. por. Lwów, Asn ka 10. poleca się Bibliotekom, Zakładom naukowym, Wypłycałom. Zamówienia z prowincji odwrotnie. Kosztorysy na żądanie.	KILIMY PORTJERY , kapy kilimowe, SYNDYKAT KILIM-KARSKI , Lwów, Chmielowski 17. Tel. 25-94.	OWOCARNIA OWOCE i CZEKOLADĘ najaniej poleca A. LIEBLING , Lwów, Leona Sa, lehy 69.	ORTOPEDYŚCI Najpraktyczniejsze podarki na gwiazdkę i nowy rok, są protezy i aparaty ortoped. najtaniej u firmy P. LINKA syn Lwów Łyczakowska 19.	POŚCIEL Kaz. Skibiński pernika 4. poleca najtaniej koldry materace, poduszki i sienniki.	ŻARÓWKI „ŻAREK“ Fabryka żarówek, ul. Lwów. Dzieci 25. Tel. 640., regeneruje stare żarówki. Ceny 40% niższe.

RUDOLF BRUIGER.

PAN COQUILLE DETEKTYWEM.

(Tłumaczył M. K.).

Gdy usłyszał, że kucharka zesłała na dół z ciężkim kubłem, pełnym pomyj, podszedł do drzwi, zamknął je na dwa spusty i usiadłszy przy stole zaczął wyciągać z cukierniczki kostkę cukru za kostką licząc je i układając na stole:

— Czternaście, piętnaście, szesnaście, siedemnaście, ośmnaście...! Tak, ośmnaście.

Naprzeciw niego siedział przy stole, wygodnie rozparty, z papierosem w ustach, jego przyjaciel p. Larve i obserwował go z uwagą, a nawet ze zdziwieniem. Tak, w jasnych oczach zastępcy szefa buchalterji komisariatu dla 18 dzielnic malowało się głębokie zdumienie:

— A tymczasem rozgorączkowany Coquille pytał:

— Ile kawałków wrzuciłeś do kawy?

— Czego?

— Czego! Cukru!!

— Larve zachnął się.

— Ależ ani kawałka, przecież wiesz dobrze, że od czasu wystawy w Sa...

I zaczął opowiadać nudną historję, która miała służyć za wyjaśnienie, dlaczego pijał kawę bez cukru. Ale Coquille nie miał czasu na takie głupstwa i rozmyślał półgłosem:

— 4 kawałki do mojej czekolady, trzy do kawy Guduli, dwa do mojej czarnej w południe, dwa teraz — razem jedenaście! Gdy odciągnąć od trzydziestu — zostaje dziewiętnaście do licha! A nie ośmnaście. Czy ty to rozumiesz Larve, przecież jesteś buchalterem.

Larve wrzucił ramionami i mruknął, krzywiąc się:

— Przestań już dziwaczyć.

— Nie dziwaczę wcale! Stwierdzam tylko fakt! A musisz wiedzieć, że to nie zdarza się dziś po raz pierwszy; od trzech miesięcy liczę kawałki cukru i za każdym razem jedno go brak. Można stracić cierpliwość! Z jakiej racji co wieczór ma mi brakować kawałek cukru?

— Mało mi to wrzusa — zauważył objętnie Larve — nie przyszedłem do ciebie po to, by słuchać twoich głądzeń o cukrze!

— Larve, mój drogi, nie wiesz jeszcze wszystkiego!

— Ależ wiem, wiem! Po prostu twoja kucharka cię okrada.

— Larve! Co plecież! Gudula nie kradnie! Podobne podejrzenie nie przyszło mi ani na chwilę do głowy! Służy u mnie przeszło 30 lat!

— Cóż to za argument! — zauważył powątpiewająco Larve.

— Otóż masz inny. Około dziesięć lat temu znalazła na ulicy portfel z ośmiu tysiącami franków. Wiesz, co zrobiła?

— Kupiła sobie rentę.

— Zaniósła na policję i dostała od właściwiciela 50 centimów znaleźnego.

— Po tem smutnem doświadczeniu stara się z pewnością powetować swą stratę. Idę o zakład, że zgarnia codziennie porządne koszykowe.

— Gudula jest osobą tak sumienną i uczciwą, że chodzi kupować ryby aż do Vilette, tylko dlatego, że są o 5 centimów tańsze.

— Jesteś nudny z twoją Gudulą, mój drogi. Ożeń się z nią! Tymczasem jednak kradnie ci cukier.

— Nie, nie mogę w to uwierzyć... a jednak!... Słuchaj, muszę ci to jeszcze powiedzieć: kilkakrotnie wkładałem do cukierniczki tyle cukru ile właśnie trzeba do codziennego użytku domu, jednaście kawałków. Wiesz, co się działo?

— Na drugi dzień było z pewnością dzieśnięć, bo wieczór wziąłeś jeden do kawy?

— Nie, nie Larve, jesteś dziś bardzo niedomyślny. Nazajutrz brakowały dwa... dwa kawałki.

— Na twojem miejscu, mój kochany, nie psułym sobie tem bynajmniej krwi. Po prostu powiedz sobie, że Gudula kosztuje cię miesięcznie 45 frs. i trzysta sześćdziesiąt pięć kawałków cukru rocznie, licząc kilo po 16 centimów, to nawet nie tak dużo.

— Larve, jesteś doprawdy osłem! Przecież nie codzi mi o ten kawałek cukru! Ufam Guduli najzupełniej! Ma do wszystkich moich szaf klucze! I powiedz mi, po co brałaby codziennie po jednej kostce cukru? Po co?...

(C. d. n.).

—oxo—

Salamandra 1913

Jednolita cena **20⁵⁰** złotych

Każdą parę zaopatrzoną wiszącą marką „SALAMANDRA 1913“ sprzedajemy po jednolitej cenie zł. **20⁵⁰**

Salamandra

JUVENOL

Doskonała trwała FARBA DO WŁOSÓW Barwi szybko siwe włosy na naturalne kolory blond, brązowy, szatyn i czarny. Łatwy sposób użycia oraz bezwarunkowa nieszkodliwość zjednały jej tysiące zwolenników. 7659 Do nabycia wszędzie.

NA RATY! Baczność! TANIO!

Instrumenty muzyczne, gramofony, płyty, harmonie po cenach konkurencyjnych poleca znany magazyn 8490

MICHAŁ STEISSEL i T. ERSTEIN

Lwów, ul. Kazimierzowska 1. 37. **TANIO! w podwórzu. NA RATY!**

Powiatowa Kasa Chorych powiatu Kosowskiego w Kutach ogłasza KONKURS

na dwie posady lekarza Kasy Chorych z siedzibą w Kosowie i z siedzibą w Żabiu. Ubiegający się o jedną z tych posad przesyła podania w terminie do 10. stycznia 1925 na adres Powiatowej Kasy Chorych powiatu Kosowskiego w Kutach. Do podania należy dołączyć: 1) dowód obywatelstwa polskiego. 2) Uwierzytelniony odpis dyplomu na lekarza. 3) Curriculum vitae, w którym nadmienić narodowość, wyznanie i wiek, a w podaniu zapodać wysokość żądanej płacy miesięcznej i inne warunki. Przy obsadzie wspomnianych posad pierwszeństwo będą mieli obeznani z pełnieniem obowiązków lekarza Kasy Chorych, a w Kosowie mający warunki prowadzenia Zakładu dentyścycznego.

8731

KOMISARZ RZĄDOWY.

Łyżwy, sanki, przybory piteczkowe, nakrycia stołowe z alpaki i srebrzone, łóżka żelazne, naczynia i przybory kuchenne poleca:

Fr. CHLADEK

Lwów, Rynek 45. (róg ul. Grodzickich.)

Na święta! **MAŁĄ PSZENNĄ**

„VIOLATOS - LUX“ ramuńską najprzedniejszą sprzedaje w workach 75 kilogr. (brutto za netto)

„POLONO-ROMANA“

Lwów, ul. Jagiellońska 12. — Telefon 1960 Spółdzielniom dogodne warunki. Tamże do nabycia na raty węgiel górnośląski z kopalń skarbowych w Król. Hucie na dogodnych warunkach spłaty. 8602